

Nr 338.

Av herr **Vennersten**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 108, med förslag om vissa, för ernående av jämkningar i fördelningen av den kommunala skattebördan erforderliga ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 angående beviljning av fast egendom samt av inkomst.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 108, angående vissa ändringar i beviljningsförordningen, får jag anföra följande.

Min framställning är föranledd närmast av den föreslagna ändringen i 9 §, varigenom utdelning å aktier i inländska aktiebolag och solidariska bankbolag gjorts till föremål för även beviljningstaxering och i följd härav även kommunal beskattning. Jag vänder mig i detta sammanhang icke mot detta förslag i och för sig, men har velat fästa riksdagens uppmärksamhet på en detaljfråga, som genom antagande av förslaget skulle komma i ett, åtminstone realiter sett, förändrat läge.

Enligt regeln är gåva icke beskattningsbar såsom inkomst. Såsom ett undantag från denna regel gäller, att periodiskt understöd, varför givaren är berättigad göra avdrag vid sin taxering, är att räkna såsom beskattningsbar inkomst för mottagaren. Förordningen om inkomst och förmögenhetsskatt innehåller i 10 §, att avdrag får ske bland annat för »undantagsförmåner och vad som eljest utgivits på grund av åtagande eller annan förpliktelse att tid efter annan utgiva visst belopp i penningar eller varor», varemot enligt stadgande i 11 § avdrag icke får göras för »vad den skattskyldige till annan utbetalat såsom bidrag till dennes undervisning eller uppfostran eller eljest på grund av lagligen åliggande försörjningsplikt eller vad han till understöd åt hemmavarande familjemedlemmar utgivit». En sammanställning av dessa föreskrifter ger

således vid handen, att under avdragsrätten komma exempelvis understöd, som föräldrar lämna vuxna barn, vilka ej längre vistas i deras hem, eller barn lämna föräldrar eller som frånskild hustru erhåller av sin förre man, testamentslegat, pensioner, livräntor och dylikt.

Berörda bestämmelser motsvaras av föreskrift om gåvotagarens skatteplikt, meddelad i 8 § skatteförordningen, som innehåller, att som inkomst skall taxeras periodiskt understöd, därför givaren enligt bestämmelserna i förordningen är berättigad till avdrag. Man kan således säga, att beträffande inkomst- och förmögenhetsskatten på förevarande punkt avdragsrätt och skattskyldighet, såsom rätt och billigt är, täcka varandra.

I bevillningsförordningen är sistberörda reciprocitet genomförd så till vida, att mot det i 8 § 1 mom. medgivna undantag från taxering i fråga om »periodiskt understöd, som lämnats såsom bidrag till undervisning eller uppfostran eller eljest utgivits på grund av lagligen åliggande försörjningsplikt eller till understöd åt hemmavarande familjemedlemmar», svarar ett i 11 § 1 mom. meddelat förbud mot avdrag för sådant understöd vid givarens taxering.

Enligt 9 § 2 mom. b) skall såsom inkomst av arbete taxeras bland annat periodiskt understöd, som icke lämnats för något av nyssnämnda ändamål. Denna bestämmelse om skattskyldighet för mottagaren motsvaras emellertid icke av något medgivande om rätt för givaren till avdrag.

För bevillningstaxeringen och i följd därav kommunalbeskattningsdel föreligger således en dubbelbeskattning med avseende å varje annat periodiskt understöd än som enligt ovanberörda bestämmelse i 8 § 1 mom. är från taxering undantaget. Denna olikhet mellan bevillningstaxeringen och skattetaxeringen kan efter mitt förmenande icke hava något sakligt berättigande. I vad mån den kan förklaras historiskt lämnas här å sido.

Nu kan tilläventyrs frågas, vad detta spørsmål kan hava att skaffa med den i prop. nr 108 föreslagna bevillningstaxeringen av aktieutdelning. Medgivnas må, att något formellt samband icke kan anses föreligga. Reellt sett har dock propositionen gjort även den förra frågan aktuell för många skattskyldiga.

I de praktiska fallen av periodiskt understöd av förevarande art förhåller det sig väl ofta så, att givaren har kapitalförmögenhet, som möjliggör för honom att utdela ifrågakommande understöd. Kapitalplacering i våra dagar sker åter i stor utsträckning i aktier eller banklotter. Härav följer, att förekommande periodiskt understöd mycket ofta

utgår av medel, som tillfallit givaren såsom aktie- eller lottutdelning. Eftersom sådan utdelning hittills icke varit bevillningspliktig, har i dessa fall understödets taxering till bevillning icke känts såsom någon orättvisa. Någon dubbeltaxering hos givare och mottagare har icke förorsakats. Att märka är emellertid, att aktieutdelningen beskattas såsom ingående i bolagets inkomst och att således vad därav utgår till understöd genom taxering hos mottagaren i alla fall blir två gånger bevillningstaxerat.

Ett bifall till förslaget om bevillningstaxering av aktieutdelning kommer, efter vad nu sagts, att i ett mycket stort antal praktiska fall av periodiskt understöd medföra en förut icke förekommande dubbelbeskattning av understödet, nämligen hos både givaren och mottagaren. Härigenom komma att i skärpt grad göra sig gällande de praktiska olägenheterna av den visserligen redan befintliga bristen i bevillningsförordningen, att skatteplikt för periodiskt understöd ej motsvaras av rätt till avdrag. Därjämte leder i nu avsedda praktiska fall den föreslagna bevillningstaxeringen av aktieutdelning till att periodiskt understöd, som härrör av aktieutdelning, faktiskt blir tre gånger bevillningstaxerat och kommunalbeskattat.

Med avseende å dessa konsekvenser torde det icke kunna anses opåkallat att i förevarande sammanhang upptaga frågan om periodiskt understöds bevillningstaxering. Mest tilltalande vore givetvis att inom bevillningsförordningen genomföra samma reciprocitet mellan taxering och avdrag, som förefinnes i skatteförordningen. Det torde dock kunna sättas i fråga, om en så vittgående förändring kan anses motiverad av Kungl. Maj:ts proposition. Jag har därför ansett mig böra i så måtto hålla mig inom ramen för denna, att mitt yrkande om avdragsrätt för periodiskt understöd, som bevillningstaxeras hos mottagaren, begränsas till givarens taxering för inkomst av kapital. Denna avdragsrätt kan således anses i viss mån vila på den presumptionen, att understödet helt eller i första hand utgått av givarens kapitalinkomst. Stadgande om avdragsrätten torde lämpligen få sin plats i 11 § 2 mom. bevillningsförordningen.

I överensstämmelse härmed tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen, vid bifall till Kungl. Maj:t förevarande proposition, i vad den rör ändring i 9 § bevillningsförordningen och därmed sammanhängande ändring i anvisningarna till ledning vid bevillningstaxeringen, måtte besluta, att 11 § 2 mom. i gällande

bevillningsförfordning skall erhålla följande ändrade lydelse:

11 §.

-----
 2 mom. Däremot må avdrag ske:
 1:o) vid beräkning av inkomst utav kapital:
 för periodiskt understöd, så framt det icke lämnas
 såsom bidrag till mottagarens undervisning eller upp-
 fostran eller eljest utgives på grund av lagligen åliggande
 försörjningsplikt eller till understöd åt hemmavarande fa-
 miljemedlemmar;
 för ränta -----
 ----- icke äga rum.

Stockholm den 4 mars 1919.

Axel Vennersten.